Elektronicznie podpisany przez:
Izabela Chrulska
dnia 9 stycznia 2026 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-84/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 9 stycznia 2026 r.
w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu oraz o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na 2026 rok Gminy Czyże.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Izabela Chrulska - przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska - członek Kolegium
Maria Wasilewska - członek Kolegium

opiniuje pozytywnie
— prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Czyże, wynikającej z zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o których mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, **wskazując na uwagę zawartą w uzasadnieniu**,
— możliwość sfinansowania deficytu budżetu określonego w uchwale budżetowej na 2026 rok Gminy Czyże.

U Z A S A D N I E N I E

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o Uchwały Rady Gminy Czyże z dnia 22 grudnia 2025 r.: Nr XIX/116/2025 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2026-2033 oraz Nr XIX/117/2025 w sprawie uchwalenia budżetu gminy Czyże na rok 2026.

Rada Gminy Czyże Uchwałą Nr XIX/117/2025 z dnia 22 grudnia 2025 r. uchwaliła budżet na 2026 rok, w którym zaplanowano:
—dochody w wysokości - 13.482.115,20 zł, *w tym bieżące 12.342.117,20 zł;*
—wydatki w wysokości - 14.194.024,39 zł, *w tym bieżące 12.585.417,39 zł;*
—deficyt - 711.909,19 zł.
Źródłem finasowania deficytu budżetu, jak wynika z zapisów §5 uchwały budżetowej, stanowią przychody pochodzące z:
- planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 460.000 zł;
- wolnych środków w kwocie 170.000 zł;
-niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 81.909.19 zł.
Wykazane źródła finansowania deficytu są zgodne ze źródłami wymienionymi w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
Zgodnie z zapisem §6 uchwały i przyjętym planem przychodów i rozchodów stanowiącym załącznik Nr 4, łączną kwotę przychodów ustalono w wysokości 881.909,19 zł (§952 w kwocie 630.000 zł, §950 w kwocie 170.000 zł, §906 w kwocie 81.909,19 zł), natomiast łączna kwota rozchodów tytułem spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów została ustalona w wysokości 170.000 zł.
Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r., jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025 określonego przedłożonych Izbie projektach

wskazuje, iż przychody wewnętrzne we wskazanej wysokości będą możliwe do zaangażowania w roku 2026. Jednak należy podkreślić, iż ostateczne ustalenie wielkości tych przychodów nastąpi po zakończeniu bieżącego roku budżetowego.

Stosownie do Uchwały Nr XIX/116/2025 Rady Gminy Czyże z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2026-2033, gmina zamierza spłacić zaciągnięty i planowany do zaciągnięcia dług do końca 2033 roku. Najwyższa kwota długu w okresie objętym Prognozą wystąpi na koniec 2026 roku i wyniesie 1.495.000 zł. Kwota długu w stosunku do planowanych dochodów ogółem tego roku wyniesie 11,08%. W kolejnych latach 2027 - 2033 prognozuje się budżety nadwyżkowe w wysokościach zapewniających pełne pokrycie przypadających do spłaty rat kredytów i pożyczek.

Z przedłożonej uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże wynika, że w całym okresie objętym prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 2,26% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 roku stanowiącym 13,42% (wskaźnik oparty o przewidywane wykonanie budżetu roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 13,50%). W pozostałym okresie margines pomiędzy ustaloną wartością wskaźników, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 0,33% do 9,63%. Na uwagę zasługuje rok 2032, gdzie rezerwa limitowa oscyluje poniżej jednego punktu procentowego, tj. **0,77%** oraz 2033 rok, gdzie rezerwa ta wynosi **0,33%**.

Przyjęty w prognozie plan zachowania powyższej relacji oparty jest (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) przede wszystkim na założeniu osiągania nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy).
Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2026 miałby zamknąć się tzw. niedoborem operacyjnym, (ujemną różnicą między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w wysokości (-) 243.300,19 zł. Gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne. Skład Orzekający uznaje zatem, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych został spełniony. W pozostałym okresie Prognozy zakłada się występowanie nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych. Nadwyżka operacyjna w latach 2027-2033 (kol. 7.1 tabeli WPF) została zaplanowana na poziomie od 229.853,51 zł do 468.553,00 zł. Analiza danych historycznych (2019-2025) z działalności bieżącej Gminy wskazuje, że nadwyżki operacyjne kształtowały się na poziomie od 259.848,05 zł do 2.634.026,17 zł. Analizując powyższe, Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy dodatnich sald operacyjnych budżetów ujęte w okresie objętym WPF są ustalone na poziomie nie przekraczającym wartości wynikających z danych historycznych. Ponadto, w roku 2026 planuje się uzyskać wpływy ze sprzedaży majątku w kwocie 70.000 zł oraz w roku 2030 w kwocie 15.000 zł. Zaplanowane kwoty znajdują uzasadnienie w oparciu o dane historyczne i objaśnienia.

Skład Orzekający wydając powyższą opinię wskazuje na zachowanie przez organy Gminy konsekwentnej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych lat budżetowych, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów. Podkreślić należy, iż w gestii Gminy jest nieprzerwane monitorowanie realizacji przedstawionych w prognozie wieloletniej.

P o u c z e n i e:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Izabela Chrulska